

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000196

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пиндус Володимир Богданович

2. Volodymyr B. Pyndus

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.22

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-06-2026

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Вищий приватний навчальний заклад «Львівський медичний університет»

Код за ЄДРПОУ: 32893200

Місцезнаходження: вул. В.Поліщука, Львів, 79018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.563.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012102

Місцезнаходження: вул. Рішельєвська, Одеса, 65026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012102

Місцезнаходження: вул. Рішельєвська, Одеса, 65026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55

Тема дисертації:

1. Клініко-експериментальне обґрунтування концепції диференційного підходу до лікування та профілактики захворювань пародонту різного ступеню тяжкості
2. Clinical and Experimental Substantiation of the Concept of a Differential Approach to the Treatment and Prevention of Periodontal Diseases of Varying Severity

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена теоретичному узагальненню та новому вирішенню актуальної наукової проблеми стоматології – підвищенню ефективності лікування та профілактики захворювань пародонту різного ступеня тяжкості на основі розробки та впровадження патогенетично обґрунтованих лікувально-профілактичних комплексів. Метою дослідження було клініко-експериментальне обґрунтування концепції диференційованого підходу до лікування та профілактики захворювань пародонту різного ступеня тяжкості шляхом розробки лікувально-профілактичного комплексу, який володіє антиоксидантною, антидисбіотичною, протизапальною дією, покращує обмінні процеси та підвищує неспецифічну резистентність організму. Для досягнення поставленої мети проведено комплекс епідеміологічних,

клінічних, лабораторних, молекулярно-генетичних, біофізичних та експериментальних досліджень. В епідеміологічному дослідженні взяли участь 267 осіб, серед яких для поглибленого обстеження відібрано 120 пацієнтів із захворюваннями пародонту різного ступеня тяжкості віком 35–60 років. Контрольну групу склали практично здорові особи відповідного віку. Встановлено високу поширеність та інтенсивність карієсу зубів у пацієнтів із захворюваннями пародонту. Виявлено вікові та статеві особливості перебігу каріозного процесу і захворювань пародонту. Показано, що зі збільшенням тяжкості пародонтиту погіршуються клінічні показники стану тканин пародонту та зростає потреба у проведенні комплексних профілактичних заходів. Проведені молекулярно-генетичні дослідження дозволили встановити епігенетичні механізми, пов'язані з ремоделюванням кісткової тканини при пародонтиті. Виявлено зміни метилювання генів системи RANKL/OPG, які свідчать про посилення остеокластогенезу та резорбції кісткової тканини зі зростанням тяжкості захворювання. Отримані результати стали підґрунтям для персоніфікованого підходу до лікування пацієнтів із різним ступенем тяжкості пародонтиту. Біофізичними дослідженнями встановлено наявність порушень мінеральної щільності кісткової тканини у пацієнтів із захворюваннями пародонту. Виявлено взаємозв'язок між ступенем тяжкості пародонтиту та розвитком остеопенічних і остеопоротичних змін. Показано, що найбільш виражені порушення кісткового метаболізму спостерігаються у хворих із генералізованим пародонтитом II–III ступеня тяжкості. Експериментальні дослідження на щурах з моделлю пародонтиту продемонстрували розвиток виражених запальних, дисбіотичних та оксидативних порушень, що супроводжувалися активацією процесів резорбції кісткової тканини. Встановлено, що застосування препарату «Мінерол» та розробленого лікувально-профілактичного комплексу сприяє нормалізації процесів кісткового ремоделювання, зниженню активності запальних процесів, посиленню антиоксидантного та антимікробного захисту. На підставі результатів клініко-експериментальних досліджень розроблено диференційовані лікувально-профілактичні комплекси для пацієнтів із хронічним катаральним гінгівітом та генералізованим пародонтитом різного ступеня тяжкості. Доведено, що їх застосування забезпечує стійке покращення клінічного стану тканин пародонту, зниження інтенсивності запалення, нормалізацію показників мікробіоценозу порожнини рота, підвищення активності факторів неспецифічного захисту та антиоксидантної системи. Біохімічні дослідження ротової рідини показали, що захворювання пародонту супроводжуються активацією процесів перекисного окиснення ліпідів, підвищенням активності маркерів запалення, розвитком орального дисбіозу та зниженням неспецифічної резистентності. Застосування запропонованих лікувально-профілактичних комплексів сприяло нормалізації більшості досліджуваних показників як у найближчі, так і у віддалені терміни спостереження. Вперше за допомогою молекулярно-генетичних досліджень обґрунтовано механізми впливу вкрай високочастотної терапії на пародонтопатогенну мікрофлору та тканини пародонту. Показано, що застосування комплексного лікування сприяє нормалізації функціонального стану мікрокапілярного русла ясен, покращує адаптаційні можливості тканин та підтримує гомеостаз порожнини рота. Доведено високу лікувально-профілактичну ефективність розроблених комплексів у хворих із різним ступенем тяжкості пародонтиту. Їх застосування забезпечує тривалий клінічний ефект, знижує активність запальних процесів, покращує стан тканин пародонту та сприяє стабілізації досягнутих результатів у віддалені терміни спостереження. Ключові слова: пародонтит, хронічний катаральний гінгівіт, лікувально-профілактичний комплекс, молекулярно-генетичні дослідження, дисбіоз, антиоксидантний захист, кістковий метаболізм, профілактика, лікування.

2. The dissertation is devoted to the theoretical generalization and a new solution to an important scientific problem in dentistry, namely improving the effectiveness of treatment and prevention of periodontal diseases of varying severity through the development and implementation of pathogenetically substantiated therapeutic and preventive complexes. The aim of the study was the clinical and experimental substantiation of a differentiated approach to the treatment and prevention of periodontal diseases of varying severity through the development of a therapeutic and preventive complex possessing antioxidant, antidysbiotic, anti-inflammatory properties, improving metabolic processes and enhancing nonspecific resistance of the body. To achieve this goal, a comprehensive set of epidemiological, clinical, laboratory, molecular-genetic, biophysical, and experimental studies was conducted. A total of 267 individuals participated in the epidemiological study, of whom 120 patients

aged 35–60 years with periodontal diseases of varying severity were selected for in-depth examination. The control group consisted of practically healthy individuals of comparable age. A high prevalence and intensity of dental caries were identified in patients with periodontal diseases. Age- and sex-related characteristics of both dental caries and periodontal disease progression were established. It was demonstrated that the worsening severity of periodontitis was accompanied by deterioration of periodontal clinical parameters and an increased need for comprehensive preventive measures. Molecular-genetic studies revealed epigenetic mechanisms associated with bone tissue remodeling in periodontitis. Alterations in the methylation status of genes of the RANKL/OPG system were detected, indicating enhanced osteoclastogenesis and bone resorption with increasing disease severity. The obtained results provided a basis for a personalized approach to the treatment of patients with different stages of periodontitis. Biophysical investigations demonstrated disturbances in bone mineral density in patients with periodontal diseases. A relationship was established between the severity of periodontitis and the development of osteopenic and osteoporotic changes. The most pronounced disorders of bone metabolism were observed in patients with stage II–III generalized periodontitis. Experimental studies conducted on rats with induced periodontitis demonstrated the development of pronounced inflammatory, dysbiotic, and oxidative disturbances accompanied by activation of bone resorption processes. The use of Minerol and the developed therapeutic and preventive complex contributed to the normalization of bone remodeling processes, reduction of inflammatory activity, and enhancement of antioxidant and antimicrobial protection. Based on the results of clinical and experimental studies, differentiated therapeutic and preventive complexes were developed for patients with chronic catarrhal gingivitis and generalized periodontitis of varying severity. Their application resulted in a sustained improvement of periodontal tissue condition, reduction of inflammatory activity, normalization of oral microbiocenosis, and enhancement of nonspecific defense factors and antioxidant activity. Biochemical analysis of oral fluid demonstrated that periodontal diseases are associated with activation of lipid peroxidation, increased activity of inflammatory markers, development of oral dysbiosis, and reduced nonspecific resistance. The proposed therapeutic and preventive complexes promoted normalization of most investigated parameters both in the short-term and long-term follow-up periods. For the first time, molecular-genetic studies substantiated the mechanisms underlying the influence of extremely high-frequency therapy on periodontopathogenic microorganisms and periodontal tissues. Complex treatment was shown to normalize the functional state of the gingival microcirculatory bed, improve tissue adaptive capacity, and maintain oral homeostasis. The high therapeutic and preventive efficacy of the developed complexes in patients with periodontal diseases of varying severity was proven. Their use provided a long-term clinical effect, reduced inflammatory activity, improved periodontal tissue status, and contributed to the stabilization of treatment outcomes during long-term follow-up. Keywords: periodontitis, chronic catarrhal gingivitis, therapeutic and preventive complex, molecular-genetic studies, dysbiosis, antioxidant protection, bone metabolism, prevention, treatment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Pyndus V. B., Dorosh I. V., Dienha O. V., Litovkin K. V., Shnaider S. A., Novikova M. A., Suslova O. V. Analysis of single nucleotide polymorphisms of genes IL17a and TLR2 in patients with periodontitis. *World of Medicine and Biology*. 2022;4(82):139-142. DOI: <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2022-4-82-139-142>.

- Dienha O. V., Pyndus V. B., Litovkin K. V., Shnaider S. A., Džupa P., Pochtar V. M., Suslova O. V. DEFB1, MMP9 and COX2 gene polymorphisms and periodontitis. *World of Medicine and Biology*. 2023;1(83):053-056. DOI: <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2023-1-83-53-56>
- Деньга О.В., Пиндус В.Б. Вплив вкрай високих частот на пародонтопатогени у хворих на хронічний генералізований пародонтит. *Інновації в стоматології*. 2023;1;20-24. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2023.1.4>
- Пиндус В. Б., Малех Н. В. Оцінка стану твердих тканин зубів у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. *Вісник стоматології*. 2023;124(3):49-51. DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2023-49-3.8>
- Пиндус В. Б., Малех Н. В. Клінічна оцінка стану тканин пародонту у пацієнтів м. Львів із пародонтитом. *Інновації в стоматології*. 2023;3:73-75. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2023.3.10>
- Пиндус В. Б., Деньга О. В., Пиндус Т. О., Щепанський Ф. Й., Шнайдер С. А. Оцінка стану гігієни порожнини рота у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. *Вісник стоматології*. 2023;125(4):88-91. DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2023-50-4.15>
- Пиндус В. Б., Деньга Е. М., Пиндус Т. О., Щепанський Ф. Й., Шнайдер С. А. Відхилення від норми біоімпедансних показників організму у пацієнтів з різним ступенем захворювання пародонту. *Інновації в стоматології*. 2023;4:22-26. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2023.4.4>
- Пиндус В. Б., Деньга Е. М., Пиндус Т. О., Шнайдер С. А., Анісімов М. В. Вплив захворювань тканин пародонту на структурно-функціональний стан кісткової тканини. *Вісник стоматології*. 2024;126(1):54-58. DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-51-1.10>
- Пиндус В. Б., Макаренко О. А., Пиндус Т. О., Шнайдер С. А., Анісімов М. В. Експериментальна оцінка біохімічних маркерів кісткової тканини щурів на тлі моделювання перекисного пародонтиту та лікувально-профілактичних заходів. *Інновації в стоматології*. 2024;1:125-129. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2024.1.18>
- Пиндус В. Б., Макаренко О. А., Пиндус Т. О., Шнайдер С. А., Анісімов М. В. Експериментальна оцінка біохімічних маркерів кісткової тканини щурів на тлі моделювання перекисного пародонтиту та лікувально-профілактичних заходів. *Інновації в стоматології*. 2024;1:125-129. DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2024.1.18>
- Пиндус В.Б., Макаренко О.А., Пиндус Т.О., Анісімов М.В., Тарасенко І.Й. Ефективність профілактичних заходів при порушеннях печінки щурів, які індуковані споживанням переокисненої олії. *Клінічна Стоматологія*. 2024;(1):56-62. DOI: <https://doi.org/10.11603/2311-9624.2024.1.14682>
- Пиндус В. Б., Деньга А. Е., Пиндус Т. О., Шнайдер С. А., Рачинський С. В. Спектроколіориметрична оцінка впливу лікувально-профілактичних заходів на функціональний стан мікрокапілярного русла ясен у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. *Інновації в стоматології*. 2024;(2):23-27. <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2024.2.4>
- Пиндус В. Б., Деньга О. В., Пиндус Т. О., Почтар В.М., Шнайдер С. А., Рачинський С. В. Спектроколіориметрична оцінка впливу лікувально- профілактичних заходів на ступінь запалення ясен пацієнтів із різним ступенем ураженням тканин пародонту. *Вісник стоматології*. 2024;(3):50-55. <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-53-3.9>
- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Клінічна оцінка динаміки змін стану пародонту та гігієни порожнини рота у пацієнтів із хронічним катаральним гінгівітом під час застосування лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;41(234):61-66. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933283>
- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Клінічна оцінка стану пародонту та гігієни порожнини рота у пацієнтів з пародонтитом II-III ступеню тяжкості в процесі застосування лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;45(238):94-98. <https://zenodo.org/records/16933304>
- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Аналіз змін інтенсивності каріозного процесу твердих тканин зубів пацієнтів з пародонтитом II-III ступеню тяжкості в процесі застосування лікувально-

профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;47(240):52-56.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.1693331>

- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Біохімічна оцінка зміни маркера запальних процесів ясен у ротовій рідині пацієнтів з хронічним катаральним гінгівітом на тлі лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;48(241):89-93. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933327>
- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Аналіз компонента антиоксидантного захисту – каталази у ротовій рідині пацієнтів з хронічним генералізованим пародонтитом початкового ступеня та I ступеня тяжкості на різних етапах застосування лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;50(243):119-123. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933335>
- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Оцінка змін показника оксидативного стресу у ротовій рідині пацієнтів з хронічним генералізованим пародонтитом II-III ступеня тяжкості у динаміці лікування. *Colloquium-journal*. 2025;51(244):114-118. . <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933343>
- . Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О. В. Динаміка зміни маркера імунного захисту ротової порожнини у ротовій рідині пацієнтів з хронічним генералізованим пародонтитом II-III ступеня тяжкості на тлі лікувально-профілактичного комплексу. *Colloquium-journal*. 2025;52(245):109-113. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16933351>
- Деньга О.В., Пиндус В.Б., Пиндус Т.О. Динаміка змін стану порожнини рота у пацієнтів із пародонтитом початковим – I ступенем тяжкості під час лікувально-профілактичних заходів. *Одеський медичний журнал*. 2025;4:57-60. <https://doi.org/10.32782/2226-2008-2025-4-9>
- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О.В. Аналіз розподілу генотипів та алелей поліморфізму гена DEFB1 у пацієнтів із пародонтитом та у контрольній групі. XXII-і читання В.В. Підвисоцького: Бюлетень матеріалів наукової конференції, Одеса, Україна, 18-19 травня 2023: тези допов. Одеса, Україна, 2023; 177-178. URL: <https://drive.google.com/file/d/1K4fgcn41e-vHj49WqTi6de0sjCmptEEj>
- Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О.В. Біохімічні маркери резорбції та кісткоутворення у кістковій тканині щелеп шурів при експериментальному пародонтиті та під впливом лікувально-профілактичних заходів. XXIII-і читання В.В. Підвисоцького: Бюлетень матеріалів наукової конференції, Одеса, Україна, 16-17 травня 2024: тези допов. Одеса, Україна, 2024; 188-189. URL: <https://drive.google.com/file/d/1IYnjxETfaS7iPAJBvsSJPnhH0Saetggr>
- Пиндус В.Б., Деньга О.В., Пиндус Т.О. Оцінка стану антиоксидантно-прооксидантної системи слизової рота при експериментальному пародонтиті та корекції лікувальнопрофілактичними засобами. *Innovative Approaches in Modern Science and Technology: Матеріали 1 Міжнародної науково-практичної конференції, Lisbon, Portugal, March 26-28 2025: тези допов. Lisbon, Portugal, 2025; 170-172. DOI: <https://doi.org/10.70286/isu-26.03.2025>*
- . Пиндус В.Б., Пиндус Т.О., Деньга О.В. Порушення біоімпадансних характеристик обмінних процесів в організмі у пацієнтів із різними формами та ступенями пародонтальної патології. *Science and new technologies: problems and ways to solve them: XIII International Scientific and Practical Conference, Rotterdam, Netherlands, March 31-April 02 2025: тези допов. Rotterdam, Netherlands, 2025; 106-107. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2025/03/Science-and-new-technologies-problems-and-ways-to-solve-them.pdf>*
- Пиндус В.Б., Деньга О.В., Пиндус Т.О. Спектроколориметрична характеристика змін кольорових координат ясен під впливом лікувально-профілактичних заходів у пацієнтів із різним ступенем ураження пародонту. *Global Trends in the Development of Information Technology and Science: 3 Міжнародна науково-практична конференція, Стокгольм, Швеція, 2-4 квітня 2025: тези допов. Стокгольм, Швеція, 2025; 229-231. DOI: <https://doi.org/10.70286/isu-02.04.2025>*
- Пиндус В.Б., Деньга О.В., Пиндус Т.О. Динаміка спектроколориметричних показників слизової ясен після застосування розчину Шиллера-Писарева у пацієнтів із пародонтитом на тлі профілактичних заходів. *Current topics of science development and their implementation: XIV International Scientific and Practical Conference, Sofia, Bulgaria, April 07-09 2025: тези допов. Sofia, Bulgaria, 2025; 68-70. URL:*

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U103247; 0123U103247

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазур Ірина Петрівна

2. Iryna P. Mazur

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9075-5041

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипников Петро Миколайович

2. Petro M. Skrypnykov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4473-2284

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучинський Михайло Антонович

2. Mikhailo A. Luchynskiy

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7652-0684

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Скиба Василь Яковлевич

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скиба Василь Яковлевич

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бабеня Ганна Олександрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна